

Česká republika

Česká školní inspekce

**Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště
Brno**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Břeclav, Na Valtické 650

Na Valtické 650, 691 41 Břeclav 4

Identifikátor školy: 600 112 071

Termín konání komplexní inspekce: 28. a 29. května 2003

Čj.:	122 630/03 - 11087
Signatura:	kl4aw106

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřskou školu (dále též MŠ) zřídilo Město Břeclav se sídlem nám. T. G. Masaryka 10, 690 81 Břeclav od 1. září 1995 jako příspěvkovou organizaci. MŠ sdružuje též školní jídelnu (ŠJ) s kapacitou 90 jídel. Ta však nebyla předmětem inspekce. Mateřská škola má tři třídy a v každé z nich jsou umístěny děti ve věku od tří do sedmi let. Kapacita, ve školním roce 2002/2003 plně vytížená, je 75 dětí. Ředitelka byla jmenována do funkce na základě konkurzního řízení 27. ledna 1992. Provoz mateřské školy je od 6:00 do 16:30 hodin.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce ve spontánních a řízených činnostech v mateřské škole

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ- VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

V mateřské škole pracuje šest pedagogických pracovníků, včetně ředitelky, na plný úvazek. Všechny jsou pedagogicky a odborně způsobilé pro práci v MŠ, což pozitivně ovlivňuje kvalitu výchovně-vzdělávací práce. Jedna z učitelek má osvědčení, které ji opravňuje k výkonu funkce logopedického asistenta. Této způsobilosti využívá v rámci poradny pro rodiče, kterou provozuje jednou týdně. Rozšiřuje tak nabídku školy v péči o děti, u nichž je nutná prevence poruch komunikačních schopností. Úvazek, pracovní doba a překrývání učitelek jsou vhodně rozděleny ve prospěch práce s dětmi i zájmových aktivit, které škola nabízí a jsou součástí vzdělávacího programu školy (jóga, flétny ve všech třídách, plavání). Pedagogický sbor je stabilizovaný a jeho členky mají převážně střednědobou, případně dlouhodobou praxi.

Systém vedení zaměstnanců mateřské školy vychází z partnerského stylu řízení a staví na dobré znalosti jednotlivých pracovníků. Ředitelka přistupuje ke svým podřízeným klidně a vyrovnaně. Má u nich přirozenou autoritu. Bere v potaz nápady a náměty s nimiž přicházejí a vytváří prostor k jejich uplatnění. Učitelky se významným způsobem podílely především na tvorbě a zpracování školních dokumentů a na plánování výchovně-vzdělávacích cílů MŠ. Spolupráce na daných úkolech napomohla k věcnému řešení problémů ve prospěch výchovně-vzdělávacích záležitostí školy. Pedagogická rada jako poradní orgán je tedy funkční, i když spíše v neformální poloze, neboť zápisy z ní zachycují převážně otázky organizačního rázu. Ředitelka plánuje i realizuje kontrolní činnost, ale málo ji orientuje k prosazení změn, které souvisejí s cíli výchovně-vzdělávacího programu školy. Kontrolu zaměřuje především na pozitivní zjištění a nedostatky pojmenovává jen nezřetelně, což hodnotu metodické a odborné pomoci učitelkám snižuje. Vytváří však vhodné podmínky pro další vzdělávání a podporuje

především to, které je v souladu se záměry a úkoly školy. Ředitelka i učitelky se o něj zajímají a v hojné míře jej využívají.

Organizační struktura MŠ je účelná. Na ni navazující řády obsahují potřebné informace, které vedou ke klidnému a bezproblémovému chodu školy. Jsou v nich zaznamenány povinnosti zaměstnanců i rodičů, jejich práva jsou ale uvedena jen velmi okrajově. Většinu kompetencí si ponechala ředitelka sama, pracovnícím přidělila jen drobnější úkoly. Informační systém vůči podřízeným, rodičům i veřejnosti je pružný a funkční, zajišťovaný zavedeným způsobem. Spolupráce s blízkou základní školou je živá, založená na vzájemných setkáváních. V rámci školní zralosti poskytuje MŠ vhodnou pomoc rodičům tím, že zajišťuje přednášku odborníků z pedagogicko-psychologické poradny, spojenou s případnou depistáží dětí. Průkazným způsobem byla doložena i velmi dobrá spolupráce s rodiči.

Personální podmínky školy jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

MŠ je umístěna v typizované, jednoposchodové budově uprostřed sídliště. Prostředí a interiér školy působí čistě, velmi příjemně a sladě. Přispívá k tomu pěkná výzdoba s využitím výtvarných prací dětí i učitelek. Veškeré prostory jsou funkční, dostatečně velké a splňují bezpečnostní požadavky. Škola pořídila do všech tříd nový nábytek. Spolu s dalšími doplňky ho vhodně uspořádala, vkusně upravila a přizpůsobila pro různé činnosti dětí. V dostatečné míře je zastoupeno sportovní nářadí, které děti hojně využívaly. Součástí areálu MŠ je dobře udržovaná školní zahrada, zařízená dřevěným i kovovým programem umožňujícím dětem sportovní i rekreační činnost v plném rozsahu. Pro zpestření a jako významnou součást výchovně-vzdělávacího programu školy si zde děti společně s učitelkami vytvořily záhony, kde pěstují byliny a společně je zužitkovávají (vaření čajů).

Hraček, pomůcek a knih, zejména encyklopedií, má škola pro výchovně vzdělávací činnost dostatek. Hodně jich pořídila nově a s citem pro jejich estetickou hodnotu. Neustále je obměňuje a doplňuje. Neobvyklé je i vybavení didaktickou technikou. Každá třída má k dispozici počítač s výukovými programy.

Ředitelka má o využití, ale i potřebnosti materiálního zajištění výchovně vzdělávací práce s dětmi přehled, kontrolu provádí průběžně.

Materiálně-technické podmínky školy byly hodnoceny jako vynikající.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

MŠ si zpracovala *Školní vzdělávací program „Děti – živé květy země“ (ŠVP)* podle požadavků Rámcového programu pro předškolní vzdělávání (RPPV), vydaného ve Věstníku MŠMT, ročník LVII, sešit 5, 2001 pod Č.j. 14 132/01-22. Navazuje v něm na zaměření z předcházejících let, které zdůrazňovalo ekologickou výchovu. O ní se učitelky i ředitelka již dlouhodobě zajímají a za tímto účelem se některé z nich staly členkami sdružení „Mateřská škola – místo k životu“. Prostřednictvím něj získávají zkušenosti od dalších MŠ v České republice s podobným zaměřením. Z jejich podnětu a v souvislosti s RPPV posílily v obsahu výchovně-vzdělávací práce ve ŠVP environmentální oblast místo ekologické výchovy. Odráží se to zejména v třídních vzdělávacích programech, které jsou zpracovány tematicky a neopomíjejí ani další oblasti výchovy a vzdělávání, ani jejich cíle.

Realizace výchovně-vzdělávacího programu je s obecnými cíli předškolní výchovy v souladu.

Povinná dokumentace i další dokumentace školy je vedena řádně, přehledně a průkazně.

Škola má v rámci ŠVP zpracována vhodná pravidla pro vnitřní hodnocení práce MŠ a to jak ve vztahu k dětem, tak k pedagogickému procesu i k řízení. Jejich zavedení sice napomohlo k získání určité zpětné vazby o realizovaném programu, ale ta není zcela funkční, chybí jí větší promyšlenost.

Systém kontroly naplňování výchovně-vzdělávacích cílů školy je jen částečně účinný.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Spontánní a řízené činnosti

Motivace k výchovně-vzdělávacím aktivitám, spočívající v přípravě pomůcek i nabídce činností byla zaměřena především na řízené činnosti. To ovlivnilo celkově i charakter dětských her, které měly podobu spíše řízených než hrových aktivit. Podnětně, přitom přirozeně působilo zařízení tříd tělovýchovným náradím a náčiním. Děti jej ve velké míře využívaly, což napomohlo k uspokojení jejich potřeby spontánního pohybu. I když motivace řízených činností navazovala na zkušenosti dětí, ne vždy byla pro ně emočně dost přitažlivá. Pokud se ale nabízelo zpracování poznatků jiným než racionálním způsobem, děti o tyto činnosti jevily zájem. Aktivně se jich zúčastňovaly a měly příležitost uplatnit se i individuálně a v tempu, které jim vyhovovalo. Jinak využívaly možnosti realizovat se podle své chuti, nejvíce v pohybových činnostech, popřípadě ve hře. K té však chyběla promyšlenější nabídka a rozvíjející přístup učitelek. Jejich verbální projev při spontánních aktivitách byl celkem vyvážený a děti měly příležitost se volně vyjadřovat a hovořit. Bez zábran komunikovaly nejen spolu, ale i s neznámým člověkem ve třídě. Při řízených činnostech však slovní, někdy až manipulativní projev učitelek převažoval. Tím bylo budování partnerského a rovnocenného vztahu mezi dítětem a dospělým poněkud omezováno. Všechny aktivity probíhaly v příjemné emoční atmosféře, bez negativních hodnocení. Přispívala k tomu vlídnost učitelek, které pěkně s dětmi zacházely a většinou se jim i individuálně věnovaly, obzvlášť vyskytl-li se nějaký problém. Svým celkově pozitivním přístupem vytvářely vhodné podmínky k uspokojování základních dětských potřeb jistoty a bezpečí. Děti se k sobě navzájem chovaly vcelku pěkně. Péče a

pomoc starších mladším se však objevovala méně a většinou jen na výzvu dospělého. Hodnocení projevů dětí a výsledků jejich činností mělo převážně kladně zevšeobecnující charakter. Okamžitou a konkrétní zpětnou vazbu pro sebehodnocení a posilování prožitku úspěchu poskytovalo spíše výjimečně.

Způsobu plánování výchovně-vzdělávací práce věnuje škola náležitou pozornost. Zavádí ho nově, v návaznosti na školní dokumenty a volí pro to vhodný postup. Získává tak cenné zkušenosti pro další práci, jichž miní v dalším školním roce využít. Příprava učitelek ve vztahu ke spontánním činnostem vytyčovala příhodně cíle pro sociální učení dětí, pro řízené byla orientována tématicky. Dané téma však tvořilo spíše mechanický než integrovaný celek. Přístup učitelek ve hrách sledoval podporu vzájemně tolerantních vztahů mezi dětmi, většinou i respektoval jejich individuální zájem o činnosti. Dětskou potřebu si hrát v průběhu celého dne sice učitelky zachovávaly, ale nevěnovaly jí patřičnou pozornost. Málo využívaly metod a příležitostí, které navozují spontánní a prožitkové učení. Převaha řízenosti nad spontaneitou pak způsobila, že děti neměly dostatek příležitostí k rozvoji fantazie a představivosti. Vhodné metody, jako experimentování, manipulování s předměty a jejich používání, případně hra, vedená učitelkou byly součástí spíše řízených aktivit. Splňovaly požadavky názornosti a vztahovaly se k probíraným tématům. Učitelky je prováděly převážně skupinovou a individuální formou. Děti měly možnost zacházet s příslušným materiálem a pomůckami, ale ne vždy došlo k propojování vztahů a souvislostí s využitím přímých zkušeností a zážitků. Způsob organizace dovoľoval dětem vybrat si buď spontánní, nebo řízené aktivity. Přechody byly většinou pružné a nenásilné, navzájem se prolínaly. Přispěla k tomu i postupně realizovaná dopolední přesnídávka, kterou si děti braly podle potřeby. V situacích, kdy však šlo o organizaci běžných či zavedených činností (např. hra na flétnu, příprava a odchod na vycházku, oběd, spánek) vznikaly zbytečné prostoje.

Z hlediska psychohygieny děti pracovaly v klidném prostředí. Stanovený denní režim většinou uspokojoval jejich tělesné i psychické potřeby. Čas mezi jídly respektoval tříhodinový interval (nebyla však dodržena doba mezi dopolední svačinou a obědem). Estetická úroveň stolování byla velmi dobrá. Velikost sedacího nábytku však není vhodná pro všechny děti. Některým z nich to znesnadňovalo správné sezení u stolečků. I když učitelky přirozenou potřebu dětského spánku zohledňovaly a odpočinek dětí, které nespaly zkracovaly, byla doba, kterou nespící děti trávily na lehátku neúměrně dlouhá. Pitný režim byl zaveden, ale nebyl ve všech třídách využíván stejně. V některých učitelky děti často pobízely a ty pak také pily, někde naopak pily jen velmi málo. Pobyt venku byl dodržen v potřebném rozsahu.

Průběhové výsledky výchovně vzdělávací činnosti

Děti měly množství podnětů k rozvoji pohybu a jejich dovednosti v této oblasti byly na velmi dobré úrovni. Zejména hrubá motorika byla díky materiálnímu vybavení tříd rozvíjena přirozeně a optimálně.

Sebeobslužné činnosti byly v mnoha ohledech přiměřené věku dětí, pouze hygienickým návykům nevěnovaly učitelky důslednou pozornost. Při používání příboru téměř všechny děti uměly vhodně zacházet se lžičkou a vidličkou, ale naprostá většina z nich nedržela správně nůž.

Úroveň vzájemné komunikace a vztahů mezi dětmi byly vcelku dobré. Zdvořilostní návyky přirozeně používaly jen některé děti. Bylo zřejmé, že ne vždy byly učitelky v tomto směru důsledné.

Jazykové a řečové dovednosti měly děti dostatečně rozvinuté. Používaly celkem bohatý slovník a většinou hovořily na odpovídající úrovni, včetně těch, které mají problémy se správnou výslovností.

Projevy dětí z hlediska jejich samostatnosti a autonomního chování nebyly příliš zřejmé. Nedostatečná práce s nastavenými pravidly a převaha řízenosti, kterou škola uplatňuje způsobují, že děti jsou závislé na pokynech dospělých a projevují se méně samostatně.

Věkově smíšené třídy přirozeně napomohly dětem ve schopnosti přijímat různé sociální role. Jejich spolupracující projevy však nebyly příliš výrazné. Pokud se objevovaly, tak jen v rámci dvojic, ale již ne ve větší skupině.

Úroveň dětských poznatků byla běžná. Velmi dobré znalosti měly děti o přírodě. K rozvoji myšlenkových operací však dostávaly málo příležitostí.

Ve hrách projevovaly děti málo fantazie a představivosti. Uvedené schopnosti rozvíjely více v konstruktivních než v námětových hrách, jejichž obsah byl chudý.

Ve výtvarně-pracovních tvořivých činnostech si děti vedly velmi dobře a obdobně zvládaly i hru na zobcovou flétnu.

Celkově byla úroveň průběhu a výsledků spontánních a řízených činností hodnocena jako průměrná.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Název předškolního zařízení, uvedený ve zřizovací listině i v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je v souladu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o změně v zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 9. 1999, Č. j. 4479/1999, vydané dne 13. 8. 1999
2. Dodatek č. 3 ke zřizovací listině Mateřské školy Břeclav, Na Valtické 650 ze dne 4. 8. 1995 a dodatku č. 1, 2, který je novým úplným zněním zřizovací listiny Mateřské školy Břeclav, Na Valtické 650 s účinností od 27. 3. 2001, vydaný 27. 3. 2001, ZL-MŠ-9/D3
3. Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) V 1-01 podle stavu k 30. 9. 2002 ze dne 17. 9. 2002
4. Povolení výjimky ředitelem MŠ podle § 4 odst. 8 vyhlášky č. 35/1992 Sb., o mateřských školách, ze dne 18. 9. 2002, č.j. 427002
5. Školní vzdělávací program „Děti – živé květy země“, včetně příloh. V září 2002
6. Denní režim jednotlivých tříd
7. Plány výchovné práce v jednotlivých třídách
8. Záznamy o dětech
9. „Rodičům dětí MŠ Na Valtické“ (Vnitřní řád)

10. Organizační řád a pracovní řád Mateřské školy Na Valtické 650, 691 41 Břeclav
11. Provozní řád Mateřské školy Na Valtické 650, 691 41 Břeclav
12. Přehledy výchovné práce
13. Docházka dětí za školní rok 2002/2003
14. Evidenční listy
15. Rozhodnutí o zařazení do MŠ
16. Rozhodnutí o odkladu školní docházky
17. Zápisy z pedagogických rad, provozních a operativních porad
18. Záznamové archy pro hospitaci
19. Výroční zpráva 2001-2002
20. Inspekční zpráva ze dne 29. dubna 1998, Č. j. 124-086/98-11026
21. Podkladová inspekční dokumentace - mateřské školy
22. Dotazník pro ředitele před inspekcí – mateřské školy
23. Dotazníky pro rodiče

ZÁVĚR

Zjištěná pozitiva v personálních podmínkách – aktivita všech pedagogů v dalším vzdělávání, využití nových poznatků a týmová spolupráce při plánování, organizační zajištění celkového chodu MŠ vedením školy se smyslem pro pořádek a zodpovědnost převážila nad negativy, spočívajícími v ne příliš důsledném prosazování plánovaných změn do praxe s využitím odborně-metodického vedení.

Modernizace a péče věnovaná materiálně-technickému zázemí a vybavení mateřské školy podporuje příkladně její výchovně-vzdělávací činnost.

Na kvalitu průběhu a výsledků pedagogického procesu měly pozitivní vliv podmínky vytvořené k uspokojení potřeby přirozeného pohybu dětí a zavedení vhodných změn v organizaci výchovně-vzdělávacích činností. Negativně působilo, že učitelky kladly malý důraz na rozvoj spontánních aktivit. Preference řízených činností nedovolila plně rozvinout dětskou samostatnost a ponechávala méně prostoru pro tvůrčí aktivity.

Od poslední inspekce došlo k výraznému zlepšení materiálních podmínek. Především vybavení tělovýchovným náradím přispělo ke zkvalitnění pohybových činností. V personálních podmínkách, dříve posuzovaných v rámci řízení se zlepšila oblast plánování a organizování, které pomohlo vylepšit psychohygienické podmínky pedagogického procesu. Zvýšila se též úroveň kultury stolování.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu PaedDr. Eliška Vencálková

..Eliška Vencálková, v. r.

Členové týmu Ludmila Kamenská

..Ludmila Kamenská, v. r.

Kontrolní pracovníci ČŠI

Helena Svobodová

V Brně dne 6. června 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:6. června 2003.....

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Ludmila Fuchsová

..Ludmila Fuchsová, v. r....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy KÚJK	20. 6. 2003	632/03
Zřizovatel MěÚ Břeclav	20. 6. 2003	633/03

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány